

DAVA DİLEKÇESİ İLE TALEP EDİLEN MİKTARLARIN ZAMANAŞIMINA UĞRAMAYACAĞI

Özet: Cevap dilekçesinde zamanaşımı itirazı olmadığına göre, dava dilekçesi ile talep edilen 1.500,00-TL fazla çalışma ücreti ile 100,00-TL bayram çalışması ücretinin zamanaşımı kapsamı dışında tutulması gerekirken, ıslaha karşı yapılan zamanaşımı itirazı üzerine anılan bu miktarlar da zamanaşımına uğramış gibi hüküm kurulması hatalıdır.

T.C.

Yargıtay

9. Hukuk Dairesi

E: 2015/1815 K: 2015/36109 K.T.: 21.12.2015

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : SAKARYA 1. İŞ MAHKEMESİ

TARİHİ : 24/06/2014

NUMARASI : 2009/1160-2014/679

Davacı, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ile yıllık izin ücreti, fazla mesai ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı ile davalılardan S.. K.. Başkanlığı avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için TetkikHakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin iş sözleşmesinin işverence haksız olarak feshedildiğini ileri sürerek, kıdem ve ihbar tazminatları ile yıllık izin, fazla çalışma ve ulusal bayram genel tatil ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı şirket vekili, davacının müşterilerden aldığı parayı zimmetine geçirdiğini, bu konuda 10.10.2009 tarihinde tutanak düzenlendiğini ve bu tutanak üzerine işine son verildiğini savunarak davanın reddini istemiştir. Davalı SGK vekili, müvekkili ile davacı arasında bir hizmet ilişkisi bulunmadığını belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davacının aldığı parayı işverene vermeyerek hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma fiilini işlediğinden iş akdinin haklı nedenle feshedildiği gerekçesiyle davacının kıdem ve ihbar tazminatlarının reddine karar verilmiş, diğer istemleri yönünden ise davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davacı ile davalı S.. K.. Başkanlığı vekilleri temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1- İş sözleşmesinin, işçinin doğruluk ve bağlılığa aykırı davranışları sebebiyle işverence haklı olarak feshedilip feshedilmediği noktasında taraflar arasında uyuşmazlık söz konusudur.

4857 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinin (II) numaralı bendinde, ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan haller sıralanmış ve belirtilen durumlar ile benzerlerinin varlığı halinde, işverenin iş sözleşmesini haklı fesih imkânının olduğu açıklanmıştır. Yine değinilen bendin (e) alt bendinde, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan işçi davranışlarının da işverene haklı fesih imkânı verdiği ifade edilmiştir. Görüldüğü üzere yasadaki haller sınırlı sayıda olmayıp, genel olarak işçinin sadakat borcuna aykırılık oluşturan söz ve davranışları işverene fesih imkânı tanımaktadır.

Dosya içeriğine göre işverenin şikayeti üzerine açılan kamu davasında Sakarya 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nin .. Esas, ..Karar sayılı beraat hükmünün gerekçesinde yer alan "Her ne kadar sanık hakkında "Hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanma" suçundan kamu davası açılmış ise de; katılanın ve tanıkların soyut iddialarından başkaca delil bulunmadığı, sanığın işten çıkartılması akabinde iş mahkemesine açılan davaya malzeme olunsun diye iddialarda bulunduğunu anlaşıldığı, kaldı ki sanığın yaptığı işin mahiyeti ile ücretini teslim etmediği belirtilen miktarın küçüklüğü dikkate alınarak sanığın CMK'nun 223/2-e maddesi gereğince atılı suçtan beraatine karar vermek gerekmiştir." şeklindeki gerekçe ile dosyadaki bilgi ve belge ve tanık ifadeleri dikkate alındığında, işverence yapılan feshin haksız olduğu anlaşılmalı, davacının kıdem ve ihbar tazminatlarının hüküm altına alınması gerekirken reddi hatalıdır.

2-Taraflar arasında, işçilik alacaklarının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Zamanaşımı, bir maddi hukuk kurumu değildir. Diğer bir anlatımla zamanaşımı, bir borcu doğuran, değiştiren ortadan kaldıran bir olgu olmayıp, salt doğmuş ve var olan bir hakkın istenmesini ortadan kaldıran bir savunma aracıdır. Bu bakımdan zamanaşımı alacağın varlığını değil, istenebilirliğini ortadan kaldırır. Bunun sonucu

olarak da, yargılamayı yapan yargıç tarafından yürüttüğü görevinin bir gereği olarak kendiliğinden göz önünde tutulamaz. Borçlunun böyle bir olgunun var olduğunu, yasada öngörülen süre ve usul içinde ileri sürmesi zorunludur. Demek oluyor ki zamanaşımı, borcun doğumu ile ilgili olmayıp, istenmesini önleyen bir savunma olgusudur. Şu durumda zamanaşımı, savunması ileri sürülmedikçe, istemin konusu olan hakkın var olduğu ve kabulüne karar verilmesinde hukuksal ve yasal bir engel bulunmamaktadır. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 151 inci maddesinde zamanaşımının nasıl hesaplanacağı belirtilmiştir. Bu maddenin birinci fıkrası, zamanaşımının alacağın muaccel olduğu anda başlayacağı kuralını getirmiştir(818 sayılı BK.128). Aynı yönde düzenleme 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 151 inci maddesinde yer almaktadır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 152. maddesi gereğince, asıl alacak zaman aşımına uğradığında faiz ve diğer ek haklar dazamanaşımına, uğrar. Diğer bir deyişle faiz alacağı asıl alacağın tabi olduğu zamanaşımına tabi olur(818 sayılı BK.131).

Türk Borçlar Kanunu'nun 154. maddesi (818 Sayılı BK 133/2) uyarınca, alacaklının dava açmasıyla zamanaşımı kesilir. Ancak zaman aşımının kesilmesi sadece dava konusu alacak için söz konusudur. Uygulamada, fazlaya ilişkin hakların saklı tutulması, dava açma tekniği bakımından, tümü ihlal ya da inkâr olunan hakkın ancak bir bölümünün dava edilmesi, diğer bölümüne ait dava ve talep hakkının bazı nedenlerle geleceğe bırakılması anlamına gelir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca benimsenmiş ilkeye göre, kısmi davada fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmuş olması, saklı tutulan kesim için zamanaşımını kesmez, zamanaşımı, alacağın yalnız kısmi dava konusu yapılan miktar için kesilir.

Zamanaşımı, dava devam ederken iki tarafın yargılamaya ilişkin her işleminden ve hâkimin her emir ve hükmünden itibaren yeniden işlemeye başlar ve kesilmeden itibaren yeni bir süre işler.

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 7 nci maddesinde, iş mahkemelerinde sözlü yargılama usulü uygulanır. Ancak 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 447 inci maddesi ile sözlü yargılama usulü kaldırılmış, aynı yasanın 316 ve devamı maddeleri gereğince iş davaları için basit

yargılama usulü benimsenmiştir.

Sözlü yargılama usulünün uygulandığı dönemde zamanaşımı def'i ilk oturuma kadar ve en geç ilk oturumda yapılabilir. Ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde 319 uncu madde hükmü uyarınca savunmanın değiştirilmesi yasağı cevap dilekçesinin verilmesiyle başlayacağından, zamanaşımı def'i cevap dilekçesi ile ileri sürülmelidir. 01.10.2011 tarihinden sonraki dönemde ilk oturuma kadar zamanaşımı definin ileri sürülmesi ve hatta ilk oturumda sözlü olarak bildirilmesi mümkün değildir.

Dava konusunun ıslah yoluyla arttırılması durumunda, 1086 sayılı HUMK hükümlerinin uygulandığı dönemde, ıslah dilekçesinin tebliğini izleyen ilk oturuma kadar ya da ilk oturumda yapılan zamanaşımı def'i de ıslaha konu alacaklar yönünden hüküm ifade eder. Ancak Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamada, 317/2 ve 319. maddeler uyarınca ıslah dilekçesinin davalı tarafa tebliği üzerine iki haftalık süre içinde ıslaha konu kısımlar için zamanaşımı definde bulunulabileceği kabul edilmelidir.

Cevap dilekçesinde zamanaşımı def'i ileri sürülmemiş ya da süresi içinde cevap dilekçesi verilmemişse ilerleyen aşamalarda 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 141/2 maddesi uyarınca zamanaşımı def'i davacının açık muvafakati ile yapılabilir.

1086 sayılı HUMK yürürlükte iken süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı define davacı taraf süre yönünden hemen ve açıkça karşı çıkmamışsa (suskun kalınmışsa) zamanaşımı def'i geçerli sayılmakta iken, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun uygulandığı dönemde süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı definin geçerli sayılabilmesi için davacının açıkça muvafakat etmesi gerekir. Başka bir anlatımla 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamalar bakımından süre geçtikten sonra ileri sürülen zamanaşımı define davacı taraf muvafakat etmez ise zamanaşımı def'i dikkate alınmaz.

Zamanaşımı definin cevap dilekçesinin ıslahı yoluyla ileri sürülmesi de mümkündür.

Somut uyuşmazlıkta cevap dilekçesinde zamanaşımı itirazı olmadığına göre, dava dilekçesi ile talep edilen 1.500,00 TL fazla çalışma ücreti ile 100,00 TL bayram

çalışması ücretinin zamanaşımı kapsamı dışında tutulması gerekirken, ıslaha karşı yapılan zamanaşımı itirazı üzerine anılan bu miktarlar da zamanaşımına uğramış gibi hüküm kurulması hatalıdır.

3-Davalılar hakkındaki ret sebepleri farklı olduğuna göre lehlerine hükmedilecek vekalet ücretlerinin de tarifeye göre farklı olması gerekir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 21.12.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.